

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 386/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. augusta 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, sudcu Milana Ľalíka a sudkyne Marianny Mochnáčovej prerokoval návrh starostu obce [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Davidom Soukeníkom, advokátska kancelária SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce [REDACTED] z 30. júna 2017 podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. a takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce [REDACTED] č. 249/2017 z 20. júna 2017 datované dňom 30. júna 2017 z r u š u j e .

2. Obecné zastupiteľstvo obce [REDACTED] je p o v i n n é uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Davida Soukeníka, advokátska kancelária SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 18. júla 2017 doručený návrh starostu obce [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“), na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce [REDACTED] (ďalej aj „odporca“) z 30. júna 2017 podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“).

2. Z návrhu a jeho príloh vyplýva, že odporca 20. júna 2017 na svojom zasadnutí prijal uznesenie, ktorým v bode A zobral na vedomie návrh Komisie odporcu na ochranu verejného záujmu (ďalej len „komisia“) na začatie konania proti navrhovateľovi z dôvodu porušenia povinnosti podať písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného o ochrane verejného záujmu. Odporca v označenom uznesení v bode B schválil začatie komisiou navrhovaného konania a v bode C konštatoval, že navrhovateľovi bolo umožnené sa vyjadriť k návrhu, svojimi vyjadreniami nevyvrátil zistené porušenie povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a v konaní podľa č. 9 a nasl. ústavného zákona o ochrane verejného záujmu bolo preukázané porušenie povinnosti podľa čl. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu navrhovateľom. V bode D označeného uznesenia odporca schválil uloženie povinnosti navrhovateľovi na zaplatenie pokuty podľa čl. 9 ods. 10 písm. b) a ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v sume trojnásobku jeho mesačného platu. V závere v bode D označeného uznesenia odporca ukladá predsedníčke komisie „vyhotoviť a doručiť písomné rozhodnutie k tomuto uzneseniu“ navrhovateľovi v zmysle čl. 9 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

3. Navrhovateľ pripojil k návrhu listinu označenú ako „*Rozhodnutie obecného zastupiteľstva vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov*“, v záhlaví ktorej sa uvádza, že odporca na svojom zasadnutí 20. júna 2017 v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vedenom proti navrhovateľovi prijal rozhodnutie, nasleduje výrok rozhodnutia, odôvodnenie a poučenie. Po poučení je označená [REDAKOVANÉ] ako predsedníčka komisie a pri jej mene sa nachádza podpis a na konci listiny je označenie miesta a času „V [REDAKOVANÉ] 30. 06. 2017“.

4. Navrhovateľ vo svojej argumentácii podrobne uvádza, akým spôsobom a kedy boli splnené všetky jeho povinnosti podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, a k návrhu zároveň pripája ním podané oznámenia a ich prílohy tvrdiac, že tieto boli podané včas a úplne, čím vylučuje akékoľvek porušenie povinností z jeho strany podľa označeného ústavného zákona.

5. Navrhovateľ svoj návrh podaný ústavnému súdu označuje ako návrh na preskúmanie rozhodnutia odporcu z 30. júna 2017, ktorým podľa neho odporca rozhodol o uložení pokuty navrhovateľovi podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a b) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu za porušenie povinnosti v zmysle čl. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Navrhovateľ uvádza, že 3. júla 2017 mu bolo doručené rozhodnutie odporcu o uložení pokuty v sume trojnásobku jeho platu a vzhľadom na nasledujúce citácie za uvedené rozhodnutie odporcu považuje listinu opísanú v bode 3 tohto uznesenia (vyhotovenú a podpísanú [REDAKOVANÉ] ako predsedníčkou komisie a v závere datovanú dňom 30. júna 2017).

6. Navrhovateľ spochybňuje právomoc komisie a jej členov na písomné vyhotovovanie rozhodnutí k uzneseniam odporcu, a preto „*považuje navrhovateľ rozhodnutie (zjavne listinu označenú v bode 3 uznesenia, pozn.) za nezákonné z dôvodu jeho vyhotovenia neoprávnenou osobou*“.

7. Zároveň navrhovateľ vo svojom návrhu uznesenie odporcu z 20. júna 2017 opísané v bode 2 tohto uznesenia označuje ako uznesenie č. 249/2017 a uvádza, že ako starosta obce (využitím svojho sistačného práva) pozastavil výkon tohto uznesenia zastavajúc názor, že odporuje zákonu. V tejto súvislosti navrhovateľ uviedol, že „*podľa jeho názoru pozastavenie výkonu Uznesenia č. 249/2017... nevyklučuje podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia, ktorého výkon bol pozastavený*“.

8. Samotný petit svojho návrhu vymedzil navrhovateľ tak, že navrhol ústavnému súdu o jeho návrhu rozhodnúť týmto nálezom:

„Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] zo dňa 30. 6. 2017 sa v celom rozsahu zrušuje.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania v celom rozsahu.“

II.

9. Podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona proti rozhodnutiu orgánu podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) až d) môže dotknutý verejný funkcionár do 15 dní od doručenia rozhodnutia, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie alebo ktorým bola uložená pokuta, podať návrh na preskúmanie rozhodnutia na ústavný súd. Podanie návrhu má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takého rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

10. Podľa § 73b ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo s osobitným predpisom, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

III.

11. Podstatou argumentácie navrhovateľa bolo, že rozhodnutie obecného zastupiteľstva, ktorým bolo konštatované porušenie jeho povinností podľa čl. 7 ods. 1 a čl. 4 ods. 1 a 2 písm. a) a b) ústavného zákona, nespĺňa požiadavky kladené na kvalitu odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej moci, tak výroková časť, ako aj odôvodnenie rozhodnutia sú zmätočné a nepreskúmateľné. Zároveň navrhovateľ namietal formálne nedostatky napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o jeho vyhotovenie a podpísanie na to neoprávnenou osobou.

12. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že pred tým, ako ústavný súd pristúpi k posúdeniu, či sa dotknutý verejný funkcionár dopustil konania, ktoré je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, musí prioritne posúdiť, či je preskúmateľné (čo sa týka formy) samotné rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci (I. ÚS 356/08, II. ÚS 404/2014, III. ÚS 34/2016). Z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) taktiež vyplýva, že musí pri uplatňovaní svojej právomoci brať zreteľ aj na dodržiavanie procesných zásad zaručujúcich právo na spravodlivý proces garantované čl. 46 a nasledujúcich ústavy (IV. ÚS 1/07).

13. Ústavný súd už vo veci sp. zn. I. ÚS 356/08 uviedol, že skutkové vymedzenie vytykaného porušenia musí byť v rozhodnutí uvedené natoľko dostatočne a presne, aby ho nebolo možné dodatočne zamieňať za dôvod iný, ktorý v čase rozhodovania nebol „v hre“. Zároveň potom platí, že dodatočné (do)vysvetlenie skutočného dôvodu je právne bezvýznamné. Výrok rozhodnutia (o čom a ako rozhodol) tvorí jeho jadro, a preto musí byť zásadne presný, konkrétny a správny (III. ÚS 662/2014).

14. Zodpovednosť podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je zodpovednosťou verejnoprávnou (III. ÚS 132/2015), čo sa okrem iného prejavuje aj v požiadavke takej formulácie výroku meritórneho rozhodnutia, ktorá bráni zameniteľnosti sankcionovaného skutku. Nejde o požiadavku samoučelnú či akademickú. Naopak, má významné procesné a v konečnom dôsledku i hmotnoprávne dopady na páchatel'a skutku (napr. pri skúmaní procesnej prekážky rei iudicatae brániacej dvojitému potrestaniu za ten istý skutok) (III. ÚS 34/2016).

15. Náležitosti výroku rozhodnutia obecného zastupiteľstva vyplývajú priamo zo zákonnej úpravy ústavného zákona, konkrétne z ustanovenia čl. 9 ods. 6 ústavného zákona, ktorý vyžaduje, aby výrok rozhodnutia obecného zastupiteľstva uviedol, v čom je konanie alebo opomenutie navrhovateľa v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

16. Ústavný súd zdôrazňuje, že rozhodnutie obecného zastupiteľstva ako rozhodnutie orgánu verejnej správy a najmä jeho písomné vyhotovenie musí spĺňať aj primárne formálne požiadavky písomného vyhotovenia každého rozhodnutia orgánu verejnej správy ako označenie orgánu, ktorý ho vydal, označenie, podpis tohto orgánu a dátum rozhodnutia.

17. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd uvádza, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva nespĺňa základné zákonné náležitosti ako jeho datovanie, keď nesporne ide o rozhodnutie odporcu z 20. júna 2017, pričom v rozpore s uvedeným je v závere rozhodnutia uvedený dátum 30. júna 2017, a to bez toho, že by bolo zrejmé, či ide o dátum rozhodnutia eventuálne len o dátum jeho písomného vyhotovenia. Ďalším podstatným nedostatkom náležitostí napadnutého rozhodnutia je neoznačenie orgánu, ktorý ho vydal v jeho závere, s pripojením podpisu oprávnených osôb. V tejto súvislosti ústavný súd nespochybňuje oprávnenie odporcu poveriť samotným písomným vyhotovením svojho rozhodnutia inú osobu, avšak nie je možné zamieňať osobu poverenú technickým vyhotovením rozhodnutia s konajúcim orgánom, t. j. je neprípustné, aby osoba vyhotovujúca rozhodnutie bola v závere označená ako orgán, ktorý rozhodol.

18. Akékoľvek dovysvetlenia obecného zastupiteľstva, či už v odôvodnení rozhodnutia alebo v jeho vyjadrení k návrhu navrhovateľa, sú z analyzovaného hľadiska irelevantné. Tieto formálne nedostatky namietaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva bránia ústavnému súdu skúmať, či sa navrhovateľ dopustil porušenia povinností, ktoré mu vyplývajú z ústavného zákona.

19. Ďalšie námietky navrhovateľa prednesené v jeho návrhoch ústavný súd nepovažoval za potrebné meritórne vyhodnotiť, pretože zistené nedostatky náležitostí napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva samy osebe postačujú na jeho zrušenie.

20. Ústavou garantované základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy premietnuté pri ochrane práva do ustanoveného postupu vymedzeného podľa povahy vecí príslušným procesným poriadkom (a v okolnostiach daného prípadu upravených v čl. 9 ústavného zákona) je svojou povahou i významom základným predpokladom spravodlivého procesu. Preto zároveň predstavuje aj základnú podmienku ústavne konformného rozhodnutia (III. ÚS 34/2016).

21. Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov neboli vo vzťahu k navrhovateľovi dodržané princípy spravodlivého procesu tým, že obecné zastupiteľstvo svoje rozhodnutia sformulovalo nepreskúmateľným spôsobom. Vzhľadom na to je potrebné napadnuté rozhodnutia považovať za rozporné s týmito ústavnými princípmi a ako také aj za arbitrárne.

22. Keďže ústavný súd je oprávnený iba potvrdiť alebo zrušiť rozhodnutia obecného zastupiteľstva (§ 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde), na základe už uvedeného zrušil namietané rozhodnutia obecného zastupiteľstva, pričom zároveň platí, že toto rozhodnutie je konečné (§ 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde).

IV.

23. Ústavný súd priznal navrhovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu.

24. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 je 147,33 € a hodnota režijného paušálu je 8,84 €.

25. S poukazom na výsledok konania vznikol navrhovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2017 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v sume 312,34 € vrátane režijného paušálu.

26. Priznanú úhradu trov konania je obecné zastupiteľstvo povinné zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku).

27. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2017